JEDNA SEZÓNA HOKEJOVÉHO ODBORU ŠK SLÁVIE PREŠOV

Patrik Derfiňák

Medzi športy, ktoré v Prešove zaznamenali v priebehu prvej polovice 20. storočia, no najmä od začiatku dvadsiatych rokov naozaj búrlivý rozvoj a značné úspechy, patril hokej. Nebolo pritom ani tak dôležité či to bol hokej, ktorý sa hral ešte s loptičkou ako tzv. bandy hokej alebo už s pukom. Dôležité je, že tento šport si rýchlo získal značnú popularitu. Nepochybne k tomu prispela tiež skutočnosť, že hokej mohli vidieť a vyskúšať si študenti i prešovskí turisti a športovci už koncom 19. storočia, napríklad pri známych Dobšinských ľadových slávnostiach.[1] Rozvoj a kvalita prešovského hokeja i korčuľovania v priebehu dvadsiatych, tridsiatych a štyridsiatych rokov 20. storočia postupne stúpala. Práca s mládežou i viaceré výrazné talenty, ktoré sa v rámci prešovského športu objavili, umožnili tunajším športovým klubom, či už to bolo ETVE, Snaha alebo Slávia získať viaceré cenné úspechy.[2]

V rámci samotného prešovského hokeja v tomto období dochádzalo k viacerým významným zmenám, ktoré sa nie vždy pozitívne premietli do výkonov jednotlivých mužstiev. K stabilizácii, i keď nie k celkovému urovnaniu všetkých sporov a ťažkostí súvisiacich jednak s problematikou využívania klziska, finančnými otázkami, ale i vzájomnými osobnými spormi, prispelo založenie ŠK Slávie Prešov začiatkom tridsiatych rokov 20. storočia. V rámci nej bol následne vytvorený aj samostatný „*hockeyový*“ odbor. Ten združil väčšinu z v tom čase kvalitných prešovských hráčov a umožnil klubu postupne v nasledujúcich rokoch presadiť sa nielen v rámci slovenského, ale i medzinárodného hokeja. Napriek tomu, že sa informácie o pôsobení tohto klubu nedostali do dvojzväzkovej monografie venovanej dejinám Prešova, ale ani do publikácie venovanej dejinám mesta zo začiatku štyridsiatych rokov, nepochybne si zaslúžia pozornosť a v budúcnosti snáď tiež komplexnejšie spracovanie.[3]

---

[1] V Dobšinskej ľadovej jaskyni sa už v závere 19. storočia organizovali nielen korčuliarske exhibície či korčuľovanie pre verejnosť, ale postupne tiež rôzne športy, okrem iného tiež hokej. Bližšie napríklad DERFIŇÁK, Patrik. Dobšinské ľadové slávnosti. In *Spravodaj Slovenskej speleologickej spoločnosti*, 31, 2000, č. 3, s. 56-57.

[2] K mapovaniu minulosti prešovského športu a zhodnoteniu jeho významu pre rozvoj telesných, zdravotných, ale i duševných schopností miestneho obyvateľstva predovšetkým v období do roku 1948 sa zatiaľ nepristúpilo komplexne. Zatiaľ vznikli iba niektoré parciálne práce, ako napríklad SABOL, Tibor. *Prešov- futbal*. Humenné : Garmond, 1995. 198 s.; *Sto rokov organizovanej turistiky v regióne Prešov*. Ed. Patrik Derfiňák. Prešov : Regionálna rada KST, 2005. 104 s. či spomedzi starších textov POŽAR, Vladimír. *Jedenástka slávnej minulosti*. Bratislava : Šport, 1957. 56 s. V posledných rokoch si pozornosť z hľadiska poznávania minulosti prešovského športu zaslúžia texty novinárov J. Jacoša a A. Petruša.

[3] Kým dôvod, prečo hokej, ale ani iné športy s výnimkou lyžovania a turistiky neboli zaradené do publikácie

Už úvodné výročné valné zhromaždenia mohli konštatovať pomerne dobrú pozíciu nového klubu. Na druhom z nich, uskutočnenom vo februári 1934 bolo možné konštatovať: „*.. Hockeyový odbor mal veľmi čulú činnosť a Prešov môže byť naň pyšný. Prešovskí Kanaďania už tretí rok sú finalistami východoslovenskej župy ČSSKH a len raz sa im podarilo vydobiť si titul majstra župy. Bolo zohraných 16 zápasov, z toho 6 majstrovských, 4 medzinárodné a 6 priateľských. Vyhrané 9, nerozhodné 4 a 3 prehraté, skóre 50:20.*“[4] Okrem tohto stručného hodnotenia sa mohol výkonný podpredseda ŠK Slávie Prešov dr. Raslavský pri hodnotení roku 1933 pochváliť aj druhým miestom, ktoré hokejisti Slávie získali na medzinárodnom hokejovom turnaji v poľskej Krynici, či bronzovou medailou, ktorú získali na Národnom turnaji slovenských mužstiev vo Vysokých Tatrách.

Najmä problémy s využívaním ľadovej plochy a príslušným finančným vyrovnaním spôsobili istú stagnáciu hokeja v rokoch 1934 – 1935. Konštatovalo ju aj výročné valné zhromaždenie ŠK Slávie, ktoré však prijalo niektoré opatrenia na jej odstránenie.[5] V prvom rade sa usilovalo o vybudovanie dostatočne veľkej, dobre prístupnej a kvalitnej ľadovej plochy. Pôvodná plocha, ktorú od roku 1872 spravoval prešovský Korčuliarsky spolok už pre potreby hokeja nevyhovovala predovšetkým veľkosťou. I preto vzniklo na adrese Lesík Alice Masarykovej č. 1 nové klzisko. Malo pomerne atypické rozmery 70 x 80 metrov, čo ale súviselo aj s potrebou získať pre jeho využívanie, čo najväčší počet platiacich korčuliarov. Práve predaj lístkov tvoril dôležitú časť príjmov odboru a bol nevyhnutne potrebný pre pokrývanie nákladov na vytvorenie a údržbu ľadovej plochy. O tom, že sa pri budovaní nového štadiónu pokúsili naozaj vybudovať, čo najlepšie zázemie, svedčí aj popis z roku 1935. „*... Vhodná poloha klzišťa uprostred mesta, najlevnejšie ceny predplatných i denných lístkov, dobrý ľad, stála hudba, ohrievárňa, šatňa, bufet a prvotriedne osvetlenie ľadovej plochy prispeje iste k tomu, aby každý návštevník bol plne spokojný a s plným pôžitkom využil svojho času na zotavenie*.“[6]

Jedným z veľmi zaujímavých období prešovského hokeja bol začiatok štyridsiatych rokov minulého storočia. Po zániku Československej republiky ani po vypuknutí druhej svetovej vojny sa športové aktivity na Slovensku nezastavili. Už v decembri 1938 autonómna vláda na Slovensku síce schválila ako jedinú telovýchovnú a brannú organizáciu Hlinkovú

SABOL, Štefan. *Prešov v minulosti a dnes.* Bratislava : Nakladateľstvo Čas, 1943. 183 s., je predovšetkým to, že ŠK Slávia Prešov sa až do roku 1938 profilovala ako jediný československý športový klub v meste, absenciu významnejších správ v rámci publikácie *Dejiny Prešova 2.* Zost. Imrich Sedlák. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1965, nepoznáme. Zmienku s označením „meštianska Slávia“ (s. 313) nemožno za takú považovať.

[4] ŠK Slávia v roku 1933. In *Šariš*, 5, 1934, č. 7, s. 7.

[5] Prešovská Slávia do piateho roku svojej činnosti. In *Šariš*, 6, 1935, č. 45, s. 8.

[6] Najväčšie klzište v Prešove na ulici Lesík Alice Masarykovej č. 1. In *Šariš,* 6, 1935, č. 45, s. 8.

gardu. Po vzniku slovenského štátu v roku 1939 sa zvýšilo úsilie začleniť všetky športy do Hlinkovej gardy. Táto snaha však nakoniec nebola úspešná. Jednak sa proti nej ohradili samotné športové kluby, jednak sa vedenie tejto organizácie obávalo dôsledkov začleňovania tradične apolitických spolkov.[7] Keďže šport bol vo všeobecnosti predstaviteľmi slovenskej vlády chápaný nielen ako prostriedok zvyšovania telesnej zdatnosti obyvateľstva, ale tiež ako významný spôsob propagácie úspechov nového režimu, väčšine klubov sa svoje názvy i postavenie mimo štruktúr HG podarilo v priebehu vojny udržať.

Napriek tomu, že športový život, aj keď s istými obmedzeniami sa na Slovensku rozvíjal aj počas druhej svetovej vojny, o samotnom hokeji veľa informácii nemáme. V prehľadových prácach je tomuto obdobiu venovaná spravidla iba stručná zmienka.[8] Aj inak informačne pomerne bohatá *Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu*.

O tom, že miestny hokejový odbor ŠK Slávia Prešov patril v tom čase k absolútnej slovenskej hokejovej špičke, rovnako ako o tom, že vnímanie družstiev a hráčov z východu republiky bratislavskými funkcionármi nebolo možno vždy objektívne a spravodlivé, vypovedá napríklad záver sezóny 1940/1941, predovšetkým prvé tri mesiace roku 1941. Aj napriek tomu, že celkovú situáciu v Európe v tom čase ovplyvňovala prebiehajúca druhá svetová vojna, prešovskí hokejisti sa od prvých dní nového roku 1941 mohli naplno venovať svojej obľúbenej hre. Funkcionári totiž pre nich pripravili, rovnako ako pre fanúšikov, dva prestížne zápasy. Hráči ŠK Slávia Prešov sa v nich stretli s reprezentačným výberom Rumunska. Oba zápasy, ktoré sa uskutočnili 2. a 3. januára 1941 sa odohrali na štadióne ŠK Slávia nachádzajúcom sa v susedstve v tom čase už niekdajšieho lesíka A. Masarykovej, dnes Lesík delostrelcov, pri trati na Plzenskej ulici, vždy po ôsmej hodine večer. Relatívne neskorá hodina, ktorá by nesporne mala mať aj kvôli nedostatočnému osvetleniu vplyv na kvalitu hry môže dnes vzbudzovať istý údiv. Dôvod bol však jednoduchý. Všetci prešovskí hráči, vo väčšine prípadov otcovia rodín totiž chodili do zamestnania. Venovať sa tréningu a hrať, napriek tomu, že išlo o prestížne medzinárodné stretnutie mohli až po skončení pracovnej doby.

Z Rumunska prišlo celkovo 9 hokejistov, najmä hráčov klubov Juventus a Venus Bukurešť. Výpravu, ktorá okrem športovej stránky mala tiež značný politický a propagačný

[7] PERÚTKA, Jaromír a kol. *Dejiny telesnej kultúry.* Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988, s. 204.

[8] Aj inak informačne pomerne bohatá Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu iba lakonicky konštatuje, že po roku 1939 sa násilne prerušili styky s českými hokejistami, v roku 1940 otvorili v Bratislave prvý zimný štadión s umelou ľadovou plochou a hegemóniu začala v rámci slovenského hokeja preberať Bratislava, kde boli tri silné kluby VŠ, ŠK a OAP. Bližšie *Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu*. Zost. Jaromír Perútka. Bratislava : Šport – Obzor, 1980, s. 411.

význam viedol prof. Virgil Popescu, predseda štátneho výboru pre zimné športy v Rumunsku. Hostí ubytovali v hoteli Savoy, kde sa uskutočnila aj slávnostná večera. Napriek tomu, že bola vojna, štátni i miestni funkcionári rôznych úrovní si nenechali ujsť príležitosť zúčastniť sa stretnutia so zahraničnými hosťami. Okrem vzájomných rozhovorov a plánovania spoločných aktivít, bol na večeri predstavený aj ďalší program rumunských hostí, ktorí ešte mali hrať v Banskej Bystrici, Žiline a Bratislave.[9]

Prvý zápas, ktorý zohrala reprezentácia Rumunska v Prešove bol hodnotený ako „hra veľmi dobrej úrovne." Ako napísal dobový komentátor: „*... hostia predviedli hru opravdivej kanady počínajúc od veľmi dobrého rýchleho korčuliarskeho umenia až po dokonalú techniku...*" Výkon prešovského družstva bol hodnotený podstatne skromnejšie, bol „*... lepší ako pri poslednom zápase s ŠK Žilina, náhradný brankár Jankovič chytal spoľahlivo, ale mohol zabrániť tretej bránke*." Jednoznačná prešovská jednotka v bránke Fulka nemohol nastúpiť pre pracovné povinnosti. Prešov nakoniec v prvom zápase podľahol tesne, v pomere 2:3, čo vzhľadom na náhradníka v bránke, hru proti odpočinutému súperovi i viacero nevyužitých príležitostí nebolo hodnotené ako zlý výsledok.[10]

Prehru v prvom zápase mali Prešovčania možnosť napraviť hneď v nasledujúci deň. Pred 1000 divákmi sa im to nakoniec podarilo, keď Rumunov zdolali 2:1. Celkovo výkon Slávie bol hodnotený, ako jeden z jej najlepších v rámci aktuálnej sezóny. Nepochybne to ovplyvnila skutočnosť, že konečne nastúpila v takmer najsilnejšej možnej zostave. V bránke už chytal Fulka, ktorému účinne pomáhala kvalitná dvojica prešovských obrancov Srnka – Demko. V útoku si ocenenie prítomných divákov zaslúžila výborne zohraná dvojica Olejník – Bihary, ktorá sa „*zaskvela v starej sláve*".[11]

Prešovskí hokejisti si ani nemali kedy užiť svoje víťazstvo nad Rumunmi. Už nasledujúci deň totiž odcestovali na priateľský zápas do poľskej Krynice. Proti víťaznej zostave ŠK Slávie z posledného zápasu s Rumunskom postavili Poliaci to najlepšie, čo mali. Dnes už možno poľské hokejové družstvo, navyše z menšieho mesta nepôsobí dojmom náročného súpera. V 30. a 40. rokoch 20. storočia to však bol mimoriadne nebezpečný súper. Svedčí o tom nielen niekoľko vyrovnaných zápasov, ktoré zohrali s Prešovčanmi, ale i inými slovenskými družstvami v priebehu druhej polovice tridsiatych rokov. V Krynici sa navyše v roku 1930 na miestnom štadióne hrali majstrovstvá sveta v hokeji. Po porážke Poľska v roku 1939 a vytvorení Generálneho Gouvermentu pod správou Nemecka sa tu zlúčením

[9] Rumunské národné družstvo v Prešove. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 2, s. 4.
[10] Rumunské národné družstvo v Prešove. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 2, s. 4.
[11] Sláviu Prešov pozvali na zájazd do Rumunska. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 4, s. 8.

niekoľkých tímov vytvoril najsilnejší poľský klub SG Krynica. Na jeho štadióne sa tak začiatkom roku 1941 opäť predstavila ŠK Slávia Prešov, ktorá i keď nakoniec po zaujímavom boji prehrala 4:2, zanechala výborný dojem. Komentáre sa zhodli na tom, že „*Prešov sa predstavil ako rýchlo a dobre korčuľujúci tým, ktorý prevýšil domácich kombinačne, ale nemal šťastie v streľbe, keď nevyužil niekoľko vyložených príležitostí*."[12]

Je zaujímavé, že tieto zápasy, nasledujúce v pomerne rýchlom slede boli v prvom rade chápané ako príprava na dôležitý zápas, ktorý sa mal uskutočniť 9. januára 1941. Išlo o stretnutie s HC Tatry-Poprad, v ktorom sa malo rozhodnúť o titule majstra Tatranskej župy SHS. Majstrovský titul následne zaručoval postup do finále majstrovstiev Slovenska. Usporiadanie niektorých športových súťaží bolo riešené iným spôsobom ako v súčasnosti. V hokeji sa v tom čase sa nehrala dlhodobá súťaž, v ktorej by sa niekoľkokrát stretol každý s každým. Pri snahe minimalizovať cestovné náklady a nutnosť hrať iba vtedy, keď hráčov uvoľnili z práce či v čase ich voľna, organizovali sa regionálne súťaže. Ich víťazi postupovali do štvorčlenného finále, kde sa v priebehu dvoch dní rozhodlo o titule majstra Slovenska.[13]Samotný Prešov musel pred postupom do finále Tatranskej župy SHS vyradiť AC Spišská Nová Ves, čo sa mu podarilo po víťazstve 10:0. Finálový súper postúpil bez boja, keďže družstvo z Kežmarku, ktoré mu bolo vylosované na rozhodujúci zápas nenastúpilo.

Aj napriek obavám funkcionárov a divákov hráči Slávie dlho očakávaný zápas s HC Tatry-Poprad zvládli bez väčších ťažkostí. V prvom finálovom zápase o titul majstra župy zdolali na vlastnom ihrisku svojho súpera nečakane hladko 9:1 (2:1, 2:0, 5:0), pričom komentátori sa bez rozdielu zhodli na tom, že „... *hráči Slávie prevyšovali hostí všestranne a miestami priamo exhibične*."[14] O tom, že vzťahy medzi jednotlivými klubmi boli v tom čase vo väčšine prípadov gentlemanské a hráčom išlo v prvom rade o športové vyžitie, svedčí tiež skutočnosť, že hostia si hneď po zápase vyžiadali odvetu. Tá mala byť vo forme priateľského zápasu, ktorý na postupovú situáciu nemal žiadny vplyv. Hráči i funkcionári Slávie túto požiadavku ako úplne samozrejmú akceptovali, aj keď vzhľadom na dohodnutý termín bolo jasné, že na priateľský zápas budú musieť nastúpiť dosť výrazne oslabený o obrancu Demka a útočníka Olejníka. Tí sa v tom čase mali zúčastniť na medzinárodnom hokejovom turnaji v Rumunsku, ako členovia reprezentačného družstva Slovenska.

[12] Prvý medzinárodný zápas v generálnom Gouvernemente. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 5, s. 4.
[13] Pre mnohé športové kluby z menších miest sa tak často stalo iba ťažko prekonateľným problémom presadiť sa v rámci Slovenska. Napríklad v rámci šachových súťaží tak napríklad znamenalo pre bardejovské kluby problém presadiť sa voči Prešovu,. Súčasne však Prešovčania iba zriedkavo dokázali prekonať košické družstvá.
[14] Slávia Prešov na ceste do ligy a k majstrovskému titulu. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 8, s. 4.

Išlo o jedno z prvých vystúpení slovenskej hokejovej reprezentácie, preto sa aj pri zostavovaní družstva rozpútali búrlivé diskusie nielen v radoch odborníkov, ale aj vo verejnosti. Do prvého výberu sa navyše nedostal nikto z Prešovčanov. To vyvolalo rozhorčené protesty, pričom argumentov na zaradenie hneď niekoľkých hráčov Slávie bolo viac ako dosť. Nakoniec sa bratislavskí funkcionári „*nechali obmäkčiť*" a do národného družstva povolali aspoň spomínaných dvoch hráčov.[15] Tento kompromis umožnil prešovským hokejovým fanúšikom tešiť sa v nasledujúcich dňoch hneď niekoľkokrát. Prvýkrát po priateľskom odvetnom zápase s HC Tatry-Poprad, v ktorom napriek oslabenej zostave Prešovčania nakoniec zvíťazili 3:1. Následne mohli s napätím sledovať aj účinkovanie Slovákov a špeciálne Prešovčanov v Bukurešti. Tí nakoniec zdolali v turnaji nielen výber Bukurešti, ale aj národné výbery Rumunska a Juhoslávie a v turnaji s veľkým náskokom zvíťazili. Hráči Slávie sa v národnom tíme rozhodne nestratili. Obaja strelili góly a Štefan Demko bol hráčmi zvolený za kapitána reprezentačného družstva.[16]

Najväčší úspech prešovského hokeja na začiatku roku 1941 sa však ešte len blížil. Vedenie hokejového odboru ŠK Slávia Prešov podalo, aj na základe predošlých dosiahnutých výsledkov, prihlášku na prestížny turnaj o Tatranský pohár. Na veľkú radosť ju organizátori podujatia bez ťažkostí prijali. Situácia okolo turnaja pritom pre slovenské družstvá nebola vôbec jednoduchá. Poskladať konečnú štartovaciu listinu bolo v tomto ročníku komplikované z viacerých dôvodov. Jedným z nich bola skutočnosť, že o účasť prejavilo záujem aj niekoľko zahraničných klubov, najmä z Maďarska. Vzhľadom na prebiehajúce vojnové operácie druhej svetovej vojny i časovú tieseň však tieto kluby napriek značnému záujmu i podaným prihláškam nakoniec nepricestovali. Pre organizátorov to bolo značným sklamaním. No aj napriek tomu, že konečná štartová listina jubilejného 15. ročníka Tatranského pohára nebola natoľko reprezentatívna, ako by mohla byť, popri absolútnej slovenskej špičke pricestoval aj jeden zahraničný klub, konkrétne SG Krynica, čo podstatne zvýšilo atraktivitu podujatia. Pri hodnotení šancí na konečné umiestnenie jednotlivých družstiev boli ako možný víťaz tipované až štyri družstvá. Popri silnej SG Krynici nastupujúcej s viacerými hráčmi so skúsenosťami z medzinárodných turnajov, boli vysoko hodnotené najmä bratislavské kluby ŠK a VŠ Bratislava. Prvý z nich oficiálnym majstrom republiky, druhý mal mladý, ambiciózny tým hrajúci vždy s veľkým nasadením. Ako štvrtý v poradí bol odborníkmi

[15] Tak ako vo viacerých prípadoch predtým aj potom možno sledovať rozdiel medzi interpretáciou celej záležitosti regionálnou tlačou a celoslovenskými periodikami. Kým na stránke prvých sa spravidla ozývali náreky nad nespravodlivosťou, bratislavská tlač väčšinou v týchto otázkach postup vedenie slovenského hokeja nekomentovala.

[16] Slovenský hokej triumfoval v Bukurešti. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 15, s. 8.

vyhodnotený ŠA Banská Bystrica, ktorý disponoval silným útokom, vedeným najlepším reprezentačným strelcom Javúrkom. Samotný ŠK Slávia Prešov bol spolu s ŠK Žilina zaradený k lepšiemu priemeru družstiev, pričom za jeho najväčšiu devízu sa považovala bojovnosť a zohratosť celého tímu.[17]

Vzhľadom na problém s prihláškami, čo vyžadovalo oslovenie väčšieho počtu družstiev, organizátori nakoniec zaevidovali až desať účastníkov. Keďže turnaj mal trvať iba dva dni, rozhodli sa organizátori vytvoriť dve skupiny. Ich víťazi sa následne mali stretnúť v boji o prvé, resp. ďalšie miesta. ŠK Sláviu Prešov vybrali do prvej skupiny, kde sa na štadióne v Novom Smokovci mala postupne stretnúť s ŠK Banská Bystrica, VŠ Bratislava, ŠK Žilina a AC Nitra. Snáď iba posledné mužstvo bolo možné označiť ako slabšie. Spomedzi ostatných štyroch družstiev v skupine mohlo každé ašpirovať na víťazstvo. Druhá skupina hrajúca na štadióne v Poprade bola oveľa menej vyrovnaná. Jasnými favoritmi boli SG Krynica a ŠK Bratislava. Zostávajúce tri družstvá, slovenský armádny výber, HC Tatry-Poprad a ŠG HG Liptovský Mikuláš nepatrili podľa všeobecne prezentovanej mienky odborníkov medzi tie, ktoré by reálne mohli ašpirovať na celkové víťazstvo.

Vstup do turnaja predstavovalo pre Sláviu Prešov viac menej povinné víťazstvo nad AC Nitra v pomere 4:1. Dôležitejšie pre ďalšie účinkovanie sa však ukázalo tesné víťazstvo 3:2 nad nebezpečným a sebavedomým ŠK Banská Bystrica, ktorý navyše predtým zdolal družstvom bratislavských vysokoškolákov. Dobrý štart dokázali hráči prešovskej Slávie zúročiť aj v nasledujúcich dvoch zápasoch. V nich vďaka bojovnému a disciplinovanému výkonu postupne zdolali ŠK Žilina v pomere 2:0 a nakoniec aj VŠ Bratislava tým najtesnejším pomerom 1:0. Najmä posledný zápas základnej časti sa pritom niesol vo veľmi nervóznej atmosfére. Bratislavčanov totiž iba vysoké víťazstvo mohlo posunúť do finále. No keďže sa im nedarilo streliť gól, viackrát fyzicky napadli Prešovčanov. So štyrmi víťazstvami a značným náskokom prvú skupinu vyhrala Slávia Prešov a trochu prekvapujúco sa prebojovala do finále turnaja. Jej hráči s napätím čakali na svojho súpera v boji o celkové prvenstvo. V druhej skupine bola totiž situácia podstatne vyrovnanejšia. Na čele s rovnakým počtom bodov skončili SG Krynica a ŠK Bratislava. Lepšie skóre však nakoniec do finále posunulo poľské družstvo.

Vzájomný zápas víťazov skupín už nebol komentátormi hodnotený ako divácky atraktívne stretnutie. Obe družstvá využívali predovšetkým skutočnosť, že mali výbornú obranu i brankárov. Hrali opatrne, so snahou zbytočne neriskovať. Taktickú bitku nakoniec

[17] Elita slovenského hokeja v Tatrách. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 25, s. 4.

lepšie zvládli Prešovčania, ktorí vo finále 15. ročníka Tatranského pohára zdolali SG Krynicu 2:1 (1:0, 1:1, 0:0). Získali tak nielen pohár venovaný liečebným domom Palace, ale i jeden z najvýznamnejších úspechov v dovtedajšej existencii hokejového odboru. Následne v boji dvoch bratislavských celkov o bronz zdolalo VŠ Bratislava nepríjemné ŠK Bratislavu vysoko 7:2.[18]

Víťazstvo Slávie Prešov na tomto prestížnom podujatí prinieslo celý rad komentárov v regionálnej i celoslovenskej tlači. Ich obsah i úroveň boli rôzne, vo všeobecnosti sa však zhodovali v tom, že hokejisti Slávie Prešov podali výborný výkon. Okrem iného sa môžeme dočítať: „*..Slávia je kombinačne lepšia, je rutinovaná, pohotová, sohraná. Jej reprezentanti sú nadšení. Jak obrana, tak i sohraný útok ukázali, že hrať dobrý hokej je umením, ale i dôkazom, dobrej vôle i pre slovenský šport prepotrebného ustáleného i mladíckeho nadšenia*..“. Oceňoval sa tiež celkový dopad, ktorý tento úspech mal pre propagáciu mesta a regiónu. „Viac sa hovorí o Prešove, o športovom usilovaní tu žijúcich priaznivcov športového napredovania.“[19]

Niektorí odborníci sa pokúsili hodnotiť aj výkony jednotlivcov. V tomto smere je pravdepodobne vyjadrenie samotného organizátora turnaja, ktorý napísal: „*... Najlepším hráčom turnaja bol Bihary. Hráč typu Malečkovho, rýchly, taktický i vtipný (i keď nie najrýchlejší), to je Emil Bihary. Tak ako kedysi LTC držal Maleček, Sláviu drží a k víťazstvu vedie Bihary. Najrýchlejší a veľmi dobrý strelec je jeho partner Olejník. Snaha týchto dvoch vyhrala Slávii pohár*.“ Medzi najlepších hráčov turnaja boli ďalej zaradení prešovskí obrancovia Srnka a Demko. Ako druhý najlepší brankár bol vyhlásený prešovský Fulka.[20] Toto nečakané a pomerne hladké víťazstvo Prešova nepredpokladali ani jeho inak veľmi nadšení fanúšikovia.

Svoj triumf však prešovskí hokejisti ani nestihli poriadne osláviť. Popri každodenných pracovných povinnostiach ich totiž po návrate domov čakalo odvetné priateľské stretnutie s SG Krynica. Keďže sa poľskí hokejisti ešte zdržiavali na Slovensku, zápas s ŠK Slávia dohodli na utorok 4. februára 1941. Malo sa hrať v obvyklom čase o ôsmej večer. Večerný čas bol dôležitý aj preto, lebo už bolo chladnejšie a otvorené klzisko tak spravidla ľahšie získalo tvrdší, rýchlejší ľad. Ani neskoršia hodina však v tomto prípade nepomohla. Ľad na

[18] Slávia Prešov víťazom XV. jub. Turnaja o Tatranský pohár. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 28, s. 4.
[19] Bravo hokejisti prešovskej Slávie. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 29, s. 4.
[20] Poznámky o Tatranskom hokejovom turnaji, Slovenská sloboda 4, 1941, č. 31, s. 4. Podobné hodnotenie uverejnila aj inak zdržanlivá bratislavská tlač, napr. SLÁVIK, Miloslav. Tatranský hokejový pohár. In *Slovák* 23, 1941, č. 33, s. 10. Ten okrem iného uviedol: „*.. Tatranský pohár vyhrala Slávia Prešov zaslúžene. Bola najlepším mužstvom turnaja, podala vyrovnaný výkon a v ťažšej skupine ako druhá Krynica, ktorá raz remizovala v skupine slabšej ...*“

klzisku Slávie bol príliš mäkký, čo sa následne odrazilo na úrovni hry. Zápas však aj napriek tomu prilákal 800 divákov a po pomerne dramatickom priebehu skončil zaslúženou remízou 1:1.[21]

Vedenie i samotní hráči Slávie sa však už v tom čase zaoberali prípravou ďalšieho zápasu, oficiálnou odvetou s HC Tatry-Poprad o titul majstra Tatranskej župy SHS. Po jasnom víťazstve v prvom stretnutí i priateľskej odvete sa zdala byť vec rozhodnutá. Do druhého majstrovského zápasu však obe družstvá mali nastúpiť oslabené o svojich najlepších hráčov. No kým HC Tatry-Poprad mal chýbať iba jeden z obrancov, Slávia sa musela zaobísť bez svojho najlepšieho strelca Olejníka i obrancu Demka. Navyše otázny bol aj štart Biharyho. Okolo Emila Biharyho sa, ako už niekoľkokrát predtým, opäť rozpútala živá diskusia. Do reprezentačného výberu ho totiž bratislavskí funkcionári aj napriek výborným výkonom nezaradili s odôvodnením, že „*... je chorý, resp. zranený*.“[22]

Keď prešovskí funkcionári potvrdili, že normálne trénuje a hráva majstrovské zápasy, okolo Biharyho reprezentačného štartu sa síce rozpútala ďalšia diskusia, i tá však nakoniec ostala bez odozvy. Na jednej strane to síce bolo pociťované ako značná krivda, na druhej strane to Biharymu umožnilo nastúpiť proti HC Tatry-Poprad. Jeho prítomnosť bola o to dôležitejšia, že mužstvo muselo nastúpiť nielen bez strelca Olejníka, ale dokonca bez svojich dvoch najlepších obrancov Demka a Srnku. Zápas však nakoniec dopadol veľmi dobre, keď chýbajúcich hráčov dobre zastúpili náhradníci a potvrdili tak šírku základne kvalitných hráčov v Prešove. ŠK Slávia aj na ihrisku súpera zvíťazila 5:1 a stala sa majstrom Tatranskej župy SHS. Vďaka tomuto titulu postúpila do finále majstrovstiev republiky.[23]

Keďže Emil Bihary dal v zápase dva góly, vyvrátil tým fámy okolo jeho choroby či zranenia. Navyše úspechy, ktoré dlhodobo dosahoval, vyvolali ďalšiu diskusiu o potrebe zaradenia tohto útočníka do slovenskej hokejovej reprezentácie. Spory prebiehajúce medzi zástupcami regiónu a vedením slovenského hokeja do istej miery zmiernilo hladké víťazstvo Slovenska v medzištátnom zápase s Chorvátskom 6:1. Za Slovensko nastúpili obaja nominovaní prešovskí hokejisti, Demko aj Olejník. Olejník dal dokonca gól a jeho výkon bol

[21] Zlý ľad dokonca vyvolával otázky, či sa zápas vôbec uskutoční. Napriek technickým nedostatkom mal zápas solídnu úroveň, pričom jediný gól domácich strelil E. Bihary. Bližšie Slávia Prešov – SG Krynica 1:1 (1:0, 0:0, 0:1). In *Slovák*, 23, 1941, č. 32, s. 10. Zaujímavým a pomerne často sa opakujúcim rozdielom pri pohľade na jednotlivé zápasy z hľadiska počtu prítomných divákov sa osobitne nebudeme venovať. Možno spomenúť, že kým správa uverejnená v denníku Slovák na tomto stretnutí uvádza 600, stručná správa z denníka Slovenská sloboda až 800 divákov.

[22] Tieto správy sa pravidelne objavovali pred významnejšími stretnutiami, napríklad Naši hokejisti do Garnisch Partenkirchenu. In *Slovák*, 23, 1941, č. 36, s. 10.

[23] Slávia Prešov majstrom Tatranskej župy. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 34, s. 4.

hodnotený pozitívne. Ako však uviedol dobový komentátor: „.. *Olejník sa snažil, chýbal mu však Bihary, lebo jeho spoluhráči ho zanedbávali.*.“[24]

Tento prípravný reprezentačný zápas bol veľmi dôležitý, pretože národný výber čakalo dôležité vystúpenie v rámci turnaja Ga – Pa. Išlo o veľký medzinárodný turnaj, na ktorom sa vo viacerých skupinách mali stretnúť celky z celej Európy. Vzhľadom na politickú situáciu a v podstate účasť výberov väčšiny hokejovo významných krajín, bol tento turnaj v roku 1941 považovaný súčasne za majstrovstvá Európy. Z tohto dôvodu bola zostaveniu národného výberu venovaná značná pozornosť. Bratislavskí funkcionári nominovali družstvo, ktoré opäť nebolo verejnosťou prijaté bez výhrad. Zaradili do neho päť hráčov z Bratislavy a šesť z „*vidieckych*“ družstiev. Samotných Prešovčanov sa silne dotklo vynechanie Biharyho, opäť odôvodnené tým, že je údajne chorý.[25]

Do Garnisch –Partenkirchenu tak z hráčov ŠK Slávie cestovali nakoniec iba Demko s Olejníkom. Ich pozícia, rovnako ako postavenie celého reprezentačného družstva nebolo jednoduché. Slovensko totiž v tomto turnaji vylosovali do najsilnejšej skupiny s Nemeckom a Maďarskom. Prvý, celkovo veľmi vyrovnaný zápas zohrali slovenskí reprezentanti s Nemeckom, keď nakoniec prehrali iba tesne 2:3. V druhom zápase s Maďarskom však prehrali rýchlo, hladko a jednoznačne, v pomere 0:6. Celkovo sa hodnoteniu účasti v tomto turnaji sa novinári i samotní funkcionári dosť vyhýbali, možno aj vzhľadom na predošlé spory s vedením vidieckych klubov. V každom prípade bol prešovský Olejník hodnotený ako jeden z mála nadpriemerne dobre hrajúcich členov družstva a strelec jedného z dvoch slovenských gólov.

Účasť dvoch hráčov v reprezentácii na prestížnom medzinárodnom podujatí umožnila istým spôsobom už koncom februára bilancovať celú sezónu. Ďalší dôvod bol oveľa prozaickejší, keď náhle oteplenie spôsobilo roztopenie klziska ŠK Slávie Prešov. Bola to sezóna úspešná, keďže hráči Slávie získali viaceré významné úspechy. Posledná, z pohľadu hráčov i funkcionárov veľmi dôležitá posledná bodka za sezónou však prešovských hokejistov ešte iba čakala. Záverečným vystúpením Slávie totiž mala byť účasť vo finále majstrovstiev republiky, ktoré sa mali konať začiatkom marca 1941 v Bratislave.[26]

Keďže v Prešove už nebol ľad, hokejisti mali pred odchodom do Bratislavy aspoň „*suché tréningy*“. V hlavnom meste sa v dňoch 8. – 9. marca mali stretnúť s tromi ťažkými

[24] Hladké víťazstvo našich hokejistov nad Chorvátskom. In *Slovenská sloboda* 4, 1941, č. 34, s. 4.
[25] Ako uviedol redaktor denníka Slovák: „... *Chýba jedine dobrý vodca útoku Bihary, ktorý v poslednej chvíli ochorel a nemôže s národným družstvom odcestovať*.“ Bližšie Naši hokejisti do Garnisch Partenkirchenu. In *Slovák*, 23, 1941, č. 36, s. 10.
[26] Koniec hokejovej sezóny v Prešove. In *Slovenská sloboda* , 4, 1941, č. 43, s. 4.

súpermi, víťazmi ďalších turnajov o majstra hokejových žúp. Konkrétne išlo o ŠK Žilina, ŠK Banská Bystrica a ŠK Bratislava. Najväčším favoritom bol celkom jednoznačne hokejový klub ŠK Bratislava. Ten ako jediný v republike mal k dispozícii umelú ľadovú plochu, na ktorom sa dalo stále trénovať a na ktorej sa mal hrať aj finálový turnaj.

Prešovské družstvo síce do Bratislavy cestovalo v najsilnejšej zostave, ale na štadión prišlo rovno z vlaku po viac ako desaťhodinovej ceste.[27] Neskorí príchod, noc strávená vo vlaku i celková nervozita vyplývajúca zo snahy podať, čo najlepší výkon sa nesporne podpísali na ich výkone. V prvom zápase s ŠK Žilinou dokázali napriek množstvu šancí iba remizovať 0:0. Po krátkom odpočinku už v druhom zápase ŠK Slávia dokázala svoju silu, keď rozdrvila družstvo z Banskej Bystrice 11:0. Jednoznačnú prevahu potvrdili strelením troch gólov Bihary a Olejník, dva pridal Kočan a po jednom Meško, Srnka a Fábry.

Očakávaným vyvrcholením turnaja malo byť stretnutie ŠK Bratislava – Slávia Prešov. Podobne ako v predošlom roku aj teraz sa objavili problémy. Ich interpretácia sa však líšila podľa toho, či ich opisovali prešovské alebo bratislavské noviny. Zhodli sa len na tom, že najprv sa zápas musel odložiť, kvôli technickým problémom. Na klzisku totiž bolo kvôli dažďu a pomerne vysokej teplote päť centimetrov vody. Bratislavskí funkcionári chceli preložiť zápas na druhý deň, keď sa ľadová plocha upraví. Na to nemohli pristúpiť prešovskí hokejisti, ktorých nasledujúci deň, po nočnej ceste vlakom čakal nástup do zamestnania. Preto trvali na odohraní zápasu. Vzájomné spory nakoniec viedli aspoň k provizórnej úprave ihriska a ako uviedol prešovský dobový komentátor: „*.. s očakávanými ťažkosťami sa nakoniec začalo*.“[28] Bratislavský komentátor naproti tomu väčší problém nevidel, keď napísal: „ ... *V Bratislave celé odpoludnie pršalo, takže na ľade bola vrstva vody. Keď však pršať prestalo, ľad bol dobrý, preto náčelník SHS Bončo nariadil, aby sa zápas hral*.“[29]

Rozdiely boli tiež v hodnotení samotného priebehu zápasu. Podľa názoru jednej strany si prešovské družstvo po celý zápas udržiavalo prevahu a aj v streľbe bolo aktívnejšie. Bratislavčania zaujali pri hodnotení opatrný postoj, keď napísali: „*.. nedá sa povedať, že by niektoré družstvo malo v priebehu zápasu zreteľnú prevahu. Hra bola úplne vyrovnaná*.“[30] Nakoniec však Slávia Prešov podľahla efektívne hrajúcemu ŠK Bratislava tesne 1:2. O víťazstve družstva z hlavného mesta rozhodla kuriózna situácia z druhej minúty poslednej tretiny. Podľa záznamu: „*Weling vyniesol na palici puk až do polovice klzišťa, vyhodil ho do*

[27] Ich príchod, keď pre meškanie vlaku takmer zmeškali úvodný zápas, komentovali bratislavskí novinári osobitým spôsobom: „.. zvláštna skupinka bežiacich, čudným jazykom hovoriacich indivíduí, z ktorých sa vykľulo hokejové družstvo prešovskej Slávie...“ Bližšie Čo to zo športu. In *Slovák*, 23, 1941, č. 61, s. 10.
[28] Tesná prehra Prešova. In *Slovenská sloboda*, 4, 1941, č. 58, s. 4.
[29] Finále hokejových majstrovstiev vyhrala ŠK Bratislava 2:1. In *Slovák*, 23, 1941, č. 59, s. 10.
[30] Finále hokejových majstrovstiev vyhrala ŠK Bratislava 2:1. In *Slovák*, 23, 1941, č. 59, s. 10.

výšky. Ten padol za prekvapeného Fulku na bránku, odkiaľ sa odrazil pred bránku kde číhal Bartošek, ktorý ho vrazil do siete."[31] Napriek tomu, že následne sa do útoku vrhli všetci hráči Prešova vrátane brankára, vyrovnať sa im už nepodarilo. Jediný gól Prešova v tomto zápase dal opäť Bihary. Bratislavské družstvo sa tak stalo majstrom republiky a Slávia obsadila „iba" druhé miesto. Sezóna 1940/1941 patrila z hľadiska prešovského hokeja k tým úspešným, keď okrem striebornej medaily z majstrovstiev republiky získal hokejový odbor ŠK Slávie Prešov viaceré úspechy nielen na domácej, ale aj medzinárodnej scéne. Žiaľ na podrobnejšie spracovanie svojej činnosti, nielen v rámci súťaží, ale aj tréningovej činnosti či práce s mládežou zatiaľ iba čaká. Podobne ako väčšina ďalších športových klubov a odvetví prešovského športu.

Zoznam bibliografických odkazov

Literatúra

Dejiny Prešova 2. Zost. Imrich Sedlák. Košice. Východoslovenské vydavateľstvo, 1965. 352 s.

DERFIŇÁK, Patrik. Dobšinské ľadové slávnosti. In *Spravodaj Slovenskej speleologickej spoločnosti*, 31, 2000, č. 3, s. 56-57.

Malá encyklopédia telesnej výchovy a športu. Zost. Jaromír Perútka. Bratislava : Šport – Obzor, 1980. 728 s.

POŽAR, Vladimír. *Jedenástka slávnej minulosti*. Bratislava : Šport, 1957. 56 s.

PERÚTKA, Jaromír a kol. *Dejiny telesnej kultúry*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. 288 s.

SABOL, Štefan. *Prešov v minulosti a dnes*. Bratislava : Nakladateľstvo Čas, 1943.

SABOL, Tibor. *Prešov- futbal*. Humenné : Garmond, 1995. 198 s. ISBN 80-967312-0-3.

Sto rokov organizovanej turistiky v regióne Prešov. Ed. Patrik Derfiňák. Prešov : Regionálna rada KST, 2005. 104 s. ISBN 80-969395-6-4.

Periodiká

Slovák 1941

Slovenská Sloboda 1941

Summary

One Season of the Ice Hockey Club ŠK Slávia Prešov

The contribution is dedicated to the description of one successful season of the ice hockey players of Prešov. In 1941 they managed not only to win several international matches, but also to win the 15th Tatra Cup. They took second place in the Slovak ice hockey league after very tight games. Several players of ŠK Slávia Prešov made it to the national team of Slovakia.

PaedDr. Patrik Derfiňák, PhD.

[31] Finále hokejových majstrovstiev vyhrala ŠK Bratislava 2:1. In *Slovák*, 23, 1941, č. 59, s. 10.